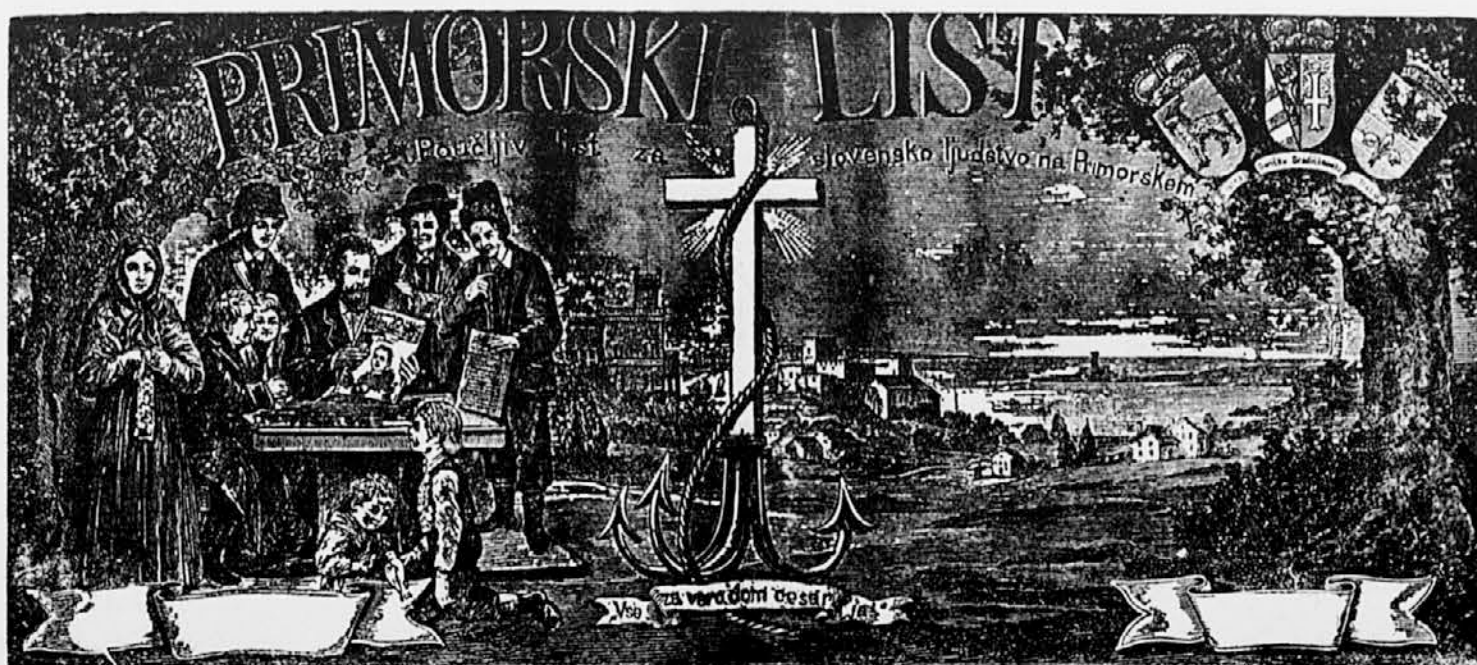

traja vsaki četrti ob 8. uri popoldne Rokopisi se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.60. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema »Narodna Tiskarna« v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ul. št. 16.

Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Gosposki ul. 9, v ulici Silvio Pellico, v ul. Ponte Nuovo 9, v Kapucinski ulici 1 v prodajalni »Kat. tiskov. društva« ul. Carducci, v Šolski ulici, Ninski ulici, na Josip Verdievem tekalšču nasproti mestnem vrtu, po 8 v Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v, dvakrat 12 v, trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XXI. letnik.

V Gorici, 21. maja 1913.

21. številka.

Kam smo zašli?

Cel svet je oborožen. Države tekmujejo med seboj, katera bo imela boljše puške in boljše topove. Tvorilce za puške, topove, sablje in bajonete delajo po noči in po dnevu. Te tvorilce nosijo dandanes največje dobičke. Dobički, ki jih imajo druge obrti, so nasproti tem malenkostni. Na nobenem polju ni tolikega napredka kot v tem. Vsako leto imamo v tej stroki epohalne iznajdbe. Vsled tega imajo države vsako leto nove stroške za novo orožje. Najnovejša iznajdba zračnega brodoma bo zahtevala od držav strašnih žrtv. Države ne morejo skoraj več imeti druge misli kot na nabavo novega najboljšega orožja. Ves drugi napredek zastaja, ker smo vsaki dan v nevarnosti za vojsko.

Kam smo zašli? Saj je bilo vendar rečeno, da bodo v dobi krščanstva, ko bo vladal Kristus, nehale vse vojske, da ne bo treba več orožja, da bodo ljudje med se lahko prekovali v lemeže in sulice v srpove, da se narod ne bo več vzdigaval zoper narod in da se za vojsko ne bodo več dalje vadili. Narobe se godi dandanes. Lemeže kujemo v meče in srpove v sulice.

Zakaj vse to? Ker je človeški rod zavrgel nauk Kristusov o pravičnosti in ljubezni. Edino-le pravičnost rodi mir med narodi, nepravičnost pa vojsko. Kdo je provzročil vojsko na Balkanu? Nepravičnost! Kdo provzroča Avstriji strašne stroške za vojsko? Nepravičnost Nemcev in Mažarov do slovenskega naroda!

Mir je odvisen od krščanske pravičnosti in ljubezni. Kjer tega ni, ni miru, ampak večna vojska. Kjer pa je vojska, je nesreča in propast. Po tej poti, kakor do zdaj, tudi v Avstriji ne more več dolgo naprej. Ako se naši državniki ne premislijo in ne začnejo pravično vladati, pojde naša država pod zlo. Avstrija je sedaj prišla v gospodarske, finančne in politične stiske in vse to radi nepravičnosti.

Spametujmo se! Religion ins Land — poživimo krščansko vero med avstrijskimi narodi! Kjer te ni, tam morajo biti vojaki in orožniki in sicer za vsakega državljanca en vojak ali orožnik in za vsakega vojaka ali orožnika spet en vojak ali en orožnik. Vsega tega pa bi ne bilo treba, ko bi vladala popolna krščanska pravičnost in ljubezen.

Te misli naj nas navdajajo zlasti na praznik Sv. Rešnjega Telesa, ko spremljamo po cestah in ulicah Kralja miru. Pokorščina do tega kralja nas bo rešila militarizma, ki je pravo suženjstvo za vse narode. Obnovimo ta dan obljubo pokorščine do Njega!

Zaključek obrtno-nadaljevalne šole v Gorici.

18. maja se je zbrala v »Šolskem Domu« ob 9. uri in pol mladina, da prejme spričevala in se poslovi od prostorov, v katerih je preživela marsikatero prijetno in neprijetno uro. Res je, da so si mladeniči odtrgali te ure in so jih žrtvovali, sedeč v ozkih klopih in napenjajoč svoje duševne sile, da slede pouku. Ali današnji dan, dan zaključka jim navzlic trudu rdi lica, vsled razburjenja, ki se jih polasča, spričo razdelitve spričeval. Saj stoje vendar pred trenutkom, ki jim donese priznanje ali pa jim bo zahrbtna kljuka s svojo trebušato postavo svedočila o lenobi in nemarnosti.

Točno ob pol desetih je otvoril gosp. vodja prof. Ant. Gwaiz zaključno slavnost s kratkim, točnim, jednatim nagovorom. S krepkim glasom je pozdravil navzoče gospode in se jim presrečno zahvalil, da so se potrudili in počastili našo mladino s svojim dohodom. Poklonil se je velerodnemu gospodu okrajnemu glavarju, gospodoma ravnateljema obeh učiteljskih v Gorici in drugim gospodom gostom.

Iz točnega poročila gosp. voditelja smo posneli nekaj podatkov, ki se nam zde važni in kažejo uspeh šole v jasni luči. Da je obisk šole velik, nam priča število vpisanih učencev, katerih je bilo 170. Starost učencev se giba med 13 in 31 letom. Učenci so bili raznih stanov kakor: črevljarji, kovači, trgovci, zidarji, krojači, sedlarji, mehaniki, vrtnarji, brivci, cementarji, vozniki, klesarji, peki, strugarji, mizarji, knjigovezi, ključavničarji, tiskarji, urarji, elektrotehniki, kolarji, vrvarji in zobotehniki.

Med letom je izostalo, oziroma odšlo na delo 55 učencev, tako da je ostalo šolo obiskujočih učencev 115.

Ponašanje, obiskovanje in uspehi učencev so prav povoljni.

Globoko v spominu je ostal naši mladini ranji gosp. svetnik Vodopivec. Ni ga obrtnika, ki bi ga ne poznal. Gospod vodja se je spomnil umrlega šolnika ter opomnil učence, naj se še enkrat spomnijo umrlega šolnika, predno se razidejo po tujem svetu in naj ohranijo hvaležnost temu kremenitemu možu, ki je bdel nad njimi in živel zanje. — Polna hvaležnosti in prekipeljavosti čustev je vstala naša mladina kakor en mož, da s tem pokaže, kako ji je bil ranji drag in ljub.

Gosp. vodja je na to prečital imena obdarovancev. Prečastiti gosp. dr. Ant. Gregorič, držav. poslanec, predsednik društva »Šolski Dom« i. t. d. je lastnoročno vzročal veselim mladeničem darove, bodisi v denarju ali pa v šestilih. Da ne bomo označili vseh imen, imenujemo samo one gojence, ki so se odlikovali pred vsemi.

Bregant Anton iz Gorice, II. vs. tečaj — Marusič Fran iz Lokvice, II. ned. tečaj. — Komel Anton iz Grčne, I. vs. tečaj. — Bavčar Fran iz Sela, I. ned. tečaj. — Nanut Venče vs. pripravnica in Korečič Josip ned. pripravnica.

Blestehi oči so mladeniči spravljal svoja darila, polni hvaležnosti in ponosa.

Tedaj se dvigne gosp. vodja ter se z vznešenimi besedami zahvali onim činiteljem, ki podpirajo to velevažno šolo, ki omogočajo njen obstanek in nadaljni razvoj.

„Hvaležnost ohranite v duši“, tako je zaključil govornik, „hvaležnost in ljubezen onim, ki vam nudijo toliko, vse. Zahvaliti se moramo visoki vladi, deželnemu odboru, a pred vsem našemu presvitlemu cesarju Fran Josipu I., onemu našemu očetu, dobrotniku, kateri z vedno enako unemo zasleduje in pospešuje razvoj in napredek vseh narodov brez razlike. Da ga Bog ohrani še mnogo, mnogo let živga, zdravega in čilga, pozivljam vas, da zakličemo njemu, našemu presvitlemu vladarju F. J. I. trikrat živio.“

Iz mladih prs je zaoril mogočen vsklik, znak silnega čustva in ljubezni za našega živga očeta, našega presvitlega cesarja.

Potem so si gospodje ogledali razstavo učenskih izdelkov, ki je pokazala zopet lep napredek, in so se o nji jako pohvalno izrekli.

Politični pregled.

Državni zbor.

V včerajšnji seji poslanske zbornice je podal ministerski predsednik izjavo o zunanje-politič. položaju, ki ne pove prav nič novega in je bila le na splošno sestavljena. O naši zunanji politiki se bodo obširneje in temeljiteje bavile delegacije v jeseni, ako se do takrat ne pozabijo in odpuste grehi naše zunanje politike.

V debati o ministrovih izvajanjih se je pritožil dr. Korošec, da se grof Stürgkh ni prav nič dotaknil jugoslovanskega problema, ki je postal ravno vsled dogodkov zadnjih šest mesecev na jugu jako pereče vprašanje. Na koncu svojega govora je obsodil dualizem ter se potegoval za federalizem. Govorili so še drugi govorniki, nakar je bila seja zaključena. — Danes je zopet seja.

Hrvatsko-slovenski klub.

Včeraj se je hrvatsko-slovenski klub zopet konstituiral. Za načelnika je izvoljen dr. Šusteršič, za podnačelnika dr. Korošec, Dulibič in Spinčič, za zapisničarja dr. Sesardič in dr. Jankovič.

Dogodki na Balkanu.

Na Balkanu se ni zadnje dni nič kaj posebnega pripetilo. — Glede sklenitve miru prihajajo najrazličnejša poročila. Nekateri hočejo vedeti, da se bo preliminarne mirovne pogodbe že jutre

podpisala, drugi pa trde, da se to ne bo zgodilo tako hitro, ker se baje, posebno Srbiji in Grčiji nič kaj ne mudi tako pogodbo podpisati. — Posebno dolge članke pišejo listi o diferencah, ki so nastale med Bolgarijo in Srbijo. Nekateri opisujejo in ocenjuje te difference jako pesimistično in prorokujejo celo, da utegnejo že v kratkem času izbruhniti sovražnosti med tema dvema bratskima državama. To so seveda v prvi vrsti nemški listi, ki si kaj takega prav iz srca žele. Drugi pa so mnenja — in tega mnenja smo tudi mi — da se bodo vse te difference mirnim potom poravnale, ne da bi prišlo do kakih bratomornih usodepolnih bojev.

S postopanjem z našimi četami v Skadru niso naši Nemci nič kaj zadovoljni. Dunajska »Reichspost«, ki je vedno hujskala naše državnike, naj z oboroženo silo naskočijo Črnogoro ter zapode Črnogorce in Skadra, sedaj, ko so se Črnogorci sami umaknili, bridko toži, kako se v Skadru naše čete zapostavljajo in kako se vedno in povsod daje prednost italijanskim častnikom in italijanskim četam, s katerimi je ravno ta »Reichspost« poprej tako nesramno koketirala. Ta list pravi, da so se odkazala italijanskim četam stanovanja na najlepših krajih mesta Skadra, dočim so potisnili naše vojake v najzanemarnejši oddel mesta, kjer razsajajo celo črne koze. Italijanskim častnikom da se odkazujejo najodličnejša mesta, dočim se naši častniki prezirajo. Nestrpni Nemci, ki so jo v vseh balkanskih zadevah tako grdo zavozili, doživeli bodo še marsikako razočaranje.

Vesti o Esad paši.

V Draču je razširjena vest, da se je Esad paša odločil sestaviti provizorično vlado. Po poročilih, ki so došla na Dunaj, je prišlo med njim in dose-danjo provizorično vlado do nesporazumljenj. V neki seji albanskih veljakov je baje stavil predlog, naj se njega imenuje za poveljnika nove vlade. Ta predlog so pa odklonili, ker Esad paši ne zaupajo, nekateri pa so mu nevoščljivi, ker razpolaga sedaj s tako silo. Esad paša ima vsled tega namen samega sebe progiasiti za poveljnika vseh albanskih čet. — Dosedaj ni bilo v Albaniji še nikakega konflikta, ki bi zahteval, da bi morale poseči vmes Avstrija in Italija.

Albanski statut.

Vesti, ki so krožile po raznih listih o albanskem statutu, so brez vsake podlage. Albanski statut sedaj proučujejo udeleženci mednarodne poslaniške konference v Londonu in se njihova posvetovanja drže tajno.

Domače in razne vesti.

Odlikovanje. Generalni advokat pri kasacijskem kot najvišjem sodišču, naš

kraški rojak g. Ivan Okretič je bil od cesarja odlikovan z vitežkim križcem Leopoldovega reda.

Šolski nadzornik Finšger in Rožina sta še vedno v preiskovalnem zaporu. Pravijo, da se je v zadnjih desetih letih poneverilo pri okrajnem šolskem zalogu do 200.000 K. Kdo naj vse to povrne! Vprašamo, ali bi se lahko ne prišlo tudi tistih ki so bili nad Finšger-jem? Kaj pa prejšnji člani okrajnega šolskega sveta? Kaj pravi g. Ant. Klančič iz Podgore, ki je bil napravil utok proti zadnji volitvi v okrajni šolski svet in ki je hotel imeti Finšger-ja v Podgori za častnega občana?

Zima v pomladi. V noči na torek je nastalo pri nas nekako zimsko vreme. Za dežjem je začel pihati močan mrzel veter, ki je napravil na drevju, posebno pa na trti še precej škode. Po naših hribih je zapadel sneg, vse polno ga je posebno na Čavnu. Temperatura je jako padla. Zimska suknja je prav dobro dela človeku.

Potrjen zakon. Nj. Veličanstvo cesar je potrdil zakon glede pospeševanja govedoreje v naši deželi, katerega je vsprejel goriški deželni zbor v svojem zadnjem zasedanju.

Novi škof poreško-puljski. Včeraj je bil zaprisežen pri cesarju novi škof poreško-puljski monsignor dr. Trifon Pederzoli. Potem je bil sprejet v privatni avdienci. Slovesna konsakracija novega škofa se ima vršiti na praznik sv. apostolov Petra in Pavla v stolnici sv. Justa v Trstu.

Pobiranje davkov odvzeto tržaškemu magistratu. Tržaški magistrat je imel dosedaj razun drugih poslov v prenešenem delokrogu tudi važni posel pobiranja davkov. Seveda se je izvrševal ta posel napram Slovencem na način, ki ni nič pričal o pravičnosti, ki bi morala vladati v tem oziru. Slovenski davkoplačevalci so bili podvrženi raznim šikanam glede plačevanja davkov in nastal je odpor, ki se je pojavil na brezštevilnih shodih v okolici. Vspeh je bil končno ta, da se je vlada udala raznim prošnjam in resolucijam tržaških Slovencev ter da je odvzela tržaškemu magistratu posel pobiranja davkov.

Garnizijske izpremembe. Poroča se, da se v jeseni 1913 in spomladi 1914 izvrše velika garnizijska premeščenja. Med drugimi se premesti tudi kranjski pešpolk št. 17., ki je že od leta 1893. v Celovcu, in sicer pride v Gorico, domači celovski pešpolk pa se po 20letni odsotnosti v Gradcu vrne v Celovec na zaj.

Velikansk požar v Požunu. V soboto popoludne je požar uničil cel stari mestni del mesta Požun. Zgorelo je okoli 90 hiš. Pri požaru so se dogodili pretresljivi prizori. Bilo je tudi več nesreč. Enega ognjegasca je zadela kap, drugemu je padel goreč hlod na glavo, ki ga je močno ranil. Gasili so tudi vojaki. Okoli 5000 ljudi je brez strehe in stanujejo sedaj v javnih poslopjih. Ogenj je nastal iz neprevidnosti v podstrešju neke hiše.

Na vasilce je bil obsojen v pond od porotnega sodišča v Rovinju Anton Vitasovich iz vodnjanske okolice, ker je umoril svojega svaka Dikoviča zaradi dedščine.

Na smrt je obsodilo dunajsko porotno sodišče morilca socialno demokratiškega poslanca Schahmeijera Kunschaka.

Važno za medicince. — Vojaška oblast bo s prihodnjim šolskim letom podelila nekaj štipendijev dijakom, ki se vpišejo na katerokoli avstrijsko medicinsko fakulteto. S podelitvijo teh štipendijev je razen triletnih službe, kateri se podvržejo ti, ki prostovoljno stopijo v vojsko, zvezana služba še nadaljnjih štirih let. Štipendij znaša prvo leto 480 K, od prvega rigorosa dalje 720 K in po devetem semestru do konca 1080 K na leto. Prosilci naj se obrnejo do 10. avg.

t. l. na: Militärärztliche Applicationschule, Wien, 9. Bezirk, Währingerstrasse No. 25. Prihajati morajo: Domoinski in krstni list, dalje spričevali dveh zadnjih semestrov na gimnaziji in pa zrelostno spričevalo. Prosilec se mora tudi obrniti do vojaškega zdravnika, da mu izda spričevalo o vojaški vsposobljenosti. To spričevalo mora vojaški zdravnik poslati vojaški oblasti. Dijaki, ki so napravili zrelostni izpit z odliko, imajo prednost. Prosilec naj naznani vsenučišče, kamor naj se mu rešitev prošnje doloži.

Nadvojvoda Franc Salvator operiran. V Wallsee-ju je bil dne 11. t. m. operiran na turu v grlu nadvojvoda Fr. Salvator. Dva dni po operaciji je nadvojvoda že zapustil posteljo, ter bo v kratkem popolnoma okreval.

Znanje polkovnih jezikov namerava vojno ministrstvo na ta način pospeševati, da se bodo odslej mladi poročniki v svrhu priučitve nemških jezikov pošiljali za dobo od treh do štirih mesecev v kraje dotične narodnosti. V poštev pridejo večji kraji brez garnizij, kjer stanuje kak vpokojeni častnik, ki bi prevzel jezikovni pouk in sprejel častnika na hrano in stanovanje. Za jezikovni pouk bi se dotičnemu vpokojenemu častniku priznala primerna remuneracija. V slučaju, ko bi ne bilo dovolj primernih vpokojenih častnikov, na razpolago, bi se ta jezikovni pouk izročil tudi lahko duhovnikom in učiteljem.

Zborovanje benediktinskih opatov. Dne 14. t. m. se je vršilo v Rimu zborovanje benediktinskih opatov, ki so se zbrali, da so določili namestnika za obolelega generala. Novi koadjutor cum iure successionis je dosedanji opat v Maria-Laach ob Reni. Zbranih je bilo okoli osemdeset opatov.

Avstrijska patrulja prestopila črnogorsko mejo. Iz Grkovca v Krivošiji, kjer se nahajajo avstrijske vojaške baze, se je podala patrulja na črnogorsko mejo da jo obhodi. V slabem vremenu je prestopila mejo in je bila od nekega črnogorskega oddelka aretirana. Na ukaz črnogorske vlade pa je bila še isti dan izpuščena in se je vrnila v Grkovac.

Srbski vladni list o vojni sili zaveznikov. »Samouprava« prinaša po statistiki ruskega vojnega poročevalca Taburna, ki je baje zanesljiva, sledeče številke: Turki so imeli na macedonskem bojišču pod Ali Riza begom proti Črnigori in Grčiji 100.000 mož, pod Zaki, Djavid, Feti in Ferid pašo proti Srbiji 256.000 mož, vsega skupaj 363.000 mož, od teh 303.000 bajonetov. V Trakiji je stalo nasproti Bulgarom 240.000 mož, od teh komatantov 201.000. Zavezniki so imeli začetkom vojske skupaj 740.000 mož, in sicer Bulgarija 320 tisoč, Srbija 310.000, kateri so se zvišali na 360.000, skupaj s trenom 402.000. Grčija je začetkoma imela 80.000 mož, pozneje nad 100.000. Črnagora izpočetka 30.000, na koncu do 50.000. Proti Srbiji, Črnigori in Grčiji, ki so imele 420.000 mož, je stalo 363.000 Turkov, proti 320.000 Bulgarom pa je stalo 240 tisoč Turkov. Proti Srbiji sami je stalo 256.000 Turkov in Armavtov.

Davek za odpr vo pijancev. Originalen davek so uvedli mestni očetje v Kersonu na Ruskem. Sklenili so, da bo vsak pijanec, katerega dobijo na cesti tako pijanega, da ne bi mogel obvladati svojih nog in bi moral biti vsled tega odpeljan domov, moral plačati poseben občinski davek. Ta davek je večji ali manjši, ker je odmerjen po premoženju pijančevem. Pri letnih dohodkih 1000 rubljev se plačajo trije rublji, pri dohodkih do 3000 rubljev je treba šteti 50 rubljev, pri še večjih dohodkih pa 100 rubljev.

Kaj je na svetu vse mogoče? Med drugim tudi to, da naročnik turške srečke če po vplačilu 4 kron 75 vin, zadere

400.000 frankov. Kdor ne verjame, naj piše po dokazila glasom današnjega oglasa »Srečke v korist Slovenski Strazije«.

Listnica uredništva. G. dopisniku z Clorjenega Krasa: Za današnje številko prepozno prejeli.

Mestne novice.

Slovesna procesija sv. R. T. prične v Gorici ob 8. uri iz stolnice.

Udje »Slov. Kat. del. društva« naj se zberejo že ob 7. in pol pred društvenimi prostori.

Istotako naj se društvenice »Skalnica« zberejo okrog svoje zastave!

Ob tej priložnosti prosimo sl. občinstvo, naj se v obilnem številu udeleži te procesije. Ljudi, ki ob straneh zijala prodajajo, ne maramo!

Smrtna kosa. V pond. je umrl v Gorici višji deželosodni svetnik v p. g. Jožef Gorjup.

Umrl je te dni v Gorici dobro znani zobozdravnik dr. Schörl.

Žena, ki ne odpusti možu: Lansko leto je bil nek Fr. Dorigo iz Gradišča ob Soči obsojen na nekaj mesecev ječe, ker je težko ranil svojo ženo. Te dni je imel svojo kazen dokončati. Njegova žena pa je sedaj ovadila moža, da je zažgal pred dvema letoma mlin v Flumidelu. Zato so ga obdržali nadalje v zaporu. Žena namreč se svojega moža boji, da jo nanovo naklesti, če pride iz zapora.

Najden denar. V gostilni g. Josipa Gorjanca na Kornju je bilo te dni najdenega nekaj denara. Kdor bi bil ta denar izgubil, naj se oglasi pri g. Gorjancu.

m Vodstvo tukajšnjega kinematografa »Central - Bio« naznanja, da se mu je posrečilo zagotoviti si filme pri največji svetovni tvrdki, ki ga bode zalagala z vsemi svojimi proizvodi. Da je zalaganje filmov v dobri roki, govorijo prav jasno filmi, ki smo jih do sedaj videli: »Quo Vadis« in »Življenje Jezusa«. V kratkem nudila se nam bodo v tem podjetju razna velika dela.

m Kolesarske dirke okolo goriškega Krasa se bode videla danes in jutri v kinematografu »CENTRAL - BIO«.

m Odprti lekarni. Jutri tudi popoldan: Gironcoli, Kürner. Prihodnji teden nočno službo: Cristofolletti-Gliubich.

Iz ajdovskega okraja.

a Kamnje. Dne 18. maja smo imeli v Kamnjah ginjaivo slovesnost. Naš novi župnik preč. g. Anton Plesničar je prvič obiskal naše pokopališče, naše mrtve, ter na grobu pok. g. župnika Jožefa Kosec opravil cerkvene molitve. V procesiji je šla velika množica ljudstva. Na pokopališču je preč. g. župnik v svojem govoru med drugim poudaril zlasti to, da bomo, če radi molimo za ranjke, tudi mi vredni, da bodo drugi za nas molili, ko bodo naša trupla počivala na tem blagoslovljenem kraju; naj torej vsak, ko gre mimo pokopališča, opravi kratko molitev za ranjke.

Nepozabljiv nam je tudi še drugi dan, dan prihoda novega g. župnika v našo faro. Ker se ni drugi v vašem listu oglasil, sprejmite iz mojega peresa kratek popis te slavnosti. Dne 3. maja se je novi g. župnik s popoldanskim vlakom pripeljal do postaje Kamnje. Tam ga je že pričakovalo starešinstvo vseh treh občin fare z župani na čelu, cerkveni ključarji, predsednik izobraževalnega društva in predsednik orlovskega odseka sta bila v orlovskem kroju. Bivši župni upravitelj č. g. P. Celestin je imel kratek nagovor in odkorakali smo nato proti Goričici, kjer je bilo zbranega že mnogo občinstva, orlovska

godba je zasvirala in pomikali smo se proti Kamnjam. Slučaj je hotel, da je prisostvovalo sprejemu več vojakov, ki so bili na svojem potu, ter se ustavili ob prizoru, v znamenje da je Kamnje »cesarska fara«. Malo pred vasjo Kamnje čakali so v dveh vrstah šolski otroci s svojim vodstvom. Belo oblečena učenka je podala g. župniku šopek cvetlic in ga ginjaivo nagovorila; potem je nagovorila še prednica Marijine družbe dušnega pastirja, ki se je v pesniško navdihnjenih besedah zahvaljeval, ter solarici stisnil v roke lep rožnivenec. Med potjo je neprenehoma gmelno iz topičev, da se je razlegalo od Vipave do Čavna. Ko smo dospeli v cerkev, so bile Šmarnice in prečastiti nam je podelil z Najsvetejšim sv. blagoslov, ko je pred altarjem še enkrat se zahvaljujoč opozoril na važnost tega dneva. S tem je bila lepa slovesnost dokončana, vsi so nesli globoke vtise s seboj domov. Ljudstvo je pokazalo kako spoštuje in ljubi svoje duhovnike.

a Na Čavnu je zapadel v torek zjutro sneg precej nizko. Nič kaj veselo znamenje v drugi polovici maja.

a »Orlovsko« slavnost v Rihemberku se je preteklo nedeljo prav dobro sponesla v vsakem oziru. Posebno se je moral zadovoljno oddahnuti blagajnik, ko je štel skupiček za razprodane vsotopnice. Ljudstva je bilo res mnogo.

Telovadbo je vodil br. Fegic iz Gorice. Orlov v kroju je bilo 300. Telovadcev je nastopilo 100. Zastopana so bila: vipavsko, brisko in kraško okrožje. Telovadili so dobro. Posebno so ugajale figure rajalnega pohoda in moreška. Pri tem nastopu so se prvičkrat igrale 4 nove proste vaje. Čeravno so jako težke, izvajali so jih vsi telovadci povoljno. — Na orodju je telovadilo 17 krepkih, prav spretnih mladeničev, ki so želi pohvalo. Lepe so bile skupine. Najbolj je ugajala, kakor rečeno, moreška, pri kateri je sabljalo 24 »Orlov«.

Z zadovoljnostjo moramo reči: izvršilo se je vse v najlepšem redu in ob ugodnem vremenu, čeravno so si rihemberški »Sokolci« prizadevali, da bi preprečili slavnost. — Pri veselici je svirala »Orlovsko« godba iz Šmarij.

Ob koncu se je zahvalil preč. g. župnik Štrancar »Orlom« in udeležencem ter vspodbujal mladeniče, naj us-trajajo v organizaciji, naj ostanejo zvesti krščanskim načelom! — Ko se je še podzvezin predsednik zahvalil g. župniku in Rihemberžanom za sprejem, zasvirala je godba koračnico in razšli smo se odkoder smo prišli.

V deleženec.

a V V. Žabljah vršil se bode 1. junija redni letni obč. zbor »Km. posojilnice in hranilnice« ob 3. uri pop. v obč. pisarni s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Račun za l. 1912. 4. Volitev novega odbornika v načelstvo. 5. Morebitnosti. K obilni udeležbi vabi — Načelstvo.

Cesta skozi Črnigoje do irakcije Bratini na Vipavskem je potrebna. Tamnošnji občinarji se že delj časa potegujejo za to cesto. Deželni odbor je odredil svojega tehničnega uradnika, da si ogleda na licu mesta nameravano cesto in da bo potem poročal deželnemu odboru.

Iz kanalskega okraja.

kl Ročinj. Na drugi binkoštni praznik priredila se je pri nas lepa veselica s petjem, deklamacijo in igro »Dimež«. Petje, deklamacija in igra je bila dobra. Mladeniči, ki so prvič nastopili na odru, so častno rešili svojo nalogo. V tako kratkem času pa toliko! Prihodnjo nedeljo t. j. 25. t. m. se igra ponovi, samo pevske točke bodo druge. Cene vstopnine bodo jako znižane in sicer sedeži 1. 80 v, II. 60 v, stojišče 30 v.

GOSPODOV DAN.

OZNANILO.

26. maja, Filip Neri, duh. (1575), Elev-terij, muč;
 27. maja, Magdalena Paciška, dev. (1608), Beda, cerk. uč. (735), Janez I., pap. (526);
 28. maja, Avguštin Kanterburiški, nadšk. (608), Viljem, op. (812);
 29. maja, Maksimin, šk. (349), Sizin, muč. (387), Teodozij, muč.;
 30. maja, Srce Jezusovo, Feliks I., pap., muč. (274), Ferdinand III., kr. (1252);
 31. maja, Angela Merici, dev. (1540), Petronila, muč. (93);
 1. jun. III. nedelja po Bink., Pamfilij, duh., muč. (309), Simeon, pušč. (1035), Gracijan, muč.; evangelij o izgubljeni ovčici.

Javno čiščenje Najsvetejšega. 30. maja v Biljani in v Gorici pri Uršulinkah, 31. maja tudi pri Uršulinkah v Gorici, 1. junija v Bovcu.

Praznik sv. Rešnjega Telesa.

Vsak bravec našega lista vé, da Kristus ni postavil najsvetejšega zakramenta 11 dni po prihodu S. Duha, temuž že na Velik četrtek, pri zadnji večerji — t. j. Velik četrtek.

Velik četrtek je resen čas, dan pred Velikim petkom — gotovo neprimeren čas za vse le slavnosti.

Zakrament sv. Rešnjega Telesa je pa središče našega duševnega življenja, solnce v sveti Cerkvi, okoli tega se suče bistvo božjega kraljestva in, če druge vesele in važne dogodke ob obletnicah slovesno praznujemo, se spodobi — no, potrebno je, da tudi spomin vstanovitve najsvetejšega zakramenta slovesno obhajamo.

Leta 1193. se je rodila v vasi Retine pri »Lüttich« deklica, krstili so jo za Julijano. Pet let stara postala je že sirota in nune v samostanu Kornilón v predmestju so jo sprejele v vzgojo. Odlikovala se je v pobožnosti do najsvetejšega zakramenta. Večkrat je videla v prikazni luno — vso svetlo — le na eni strani še temno. Bilo je leta 1230. Ta prikazen jej je bila potem vedno pred očmi. Po dveh letih jej je bilo po gorečih molitvi razodeto, da pomeni luna sv. cerkev in tema na luni pomeni, da naj se vpelje še slovesen praznik v čast sv. Rešnjemu Telesu. Da se ta praznik vpelje, naj ona preskrbi. Skrbelo jo je, kako naj to izvrši in 20 let je preteklo, predno se je odločila resno govoriti o tem s cerkvenimi predstojniki. Molila je, dvomila, vzdihovala in po 20 letih je povedala vse Jakobu iz Troyes, ki je bil naddijakon v »Lüttichu« in provincijalu Dominikancev Hugonu. Ta dva sta predlagala škofu Robertu naj vpelje tak praznik, kar je tudi naredil. Leta 1246 je bil objavljen dotični odlok. Ker je pa škof Robert še v istem letu umrl, bi bila zadeva kmalu zaspala, ako bi ne bil Hugo, provincijal Dominikancev imenovan za kardinala in za papeževega poslanca prišel zopet v Lüttich. Ta je deloval na to, da se je ta praznik praznoval ne le v Lüttich-u, temuč tudi v drugih škofijah na Nemškem.

Jakob iz Troyes je bil izbran leta 1261 za papeža in ni pozabil tega, kar je Julijana videla, zato je izdal 1264 ukaz, naj se praznik sv. R. T. po celem svetu slovesno obhaja. Ker je papež Urban IV (Jakob iz Troyes) še istega leta umrl, se je izvršitev papežega dekreta nekoliko zakesnela, toda pozabila se ni in na splošnem cerkvenem zboru v Vienne, leta 1311. se je zapovedalo, naj se praznik sv. R. T. po celem kršč. svetu praznuje. Naslednji papeži, zlasti

Martin V., Evgen IV. in Benedikt XIV. so vspešno burali vernike, naj ta dan slovesno praznujejo ter podelili razne odpustke. Sedanjí sv. Oče Pij X. je praznik prenesel od četrtega po sv. Trojici na prihodnjo nedeljo — toda za naše, avstrijske dežele je na prošnjo škofov naredil izjemo in je pri nas, v Avstriji ostal praznik na isti dan, kakor je bil dosedaj.

Lepo je videti in srce se nam širi, ko nese duhovnik Izveličarja slovesno iz cerkve skozi ovenčano in ozaljšano vas v sprevodu. Zvonovi pojo, topiči pokajo, slavnostne pesmi se glase, altariji, kjer se pojo štiri začetki sv. evangelja so okrašeni po možnosti, res — zmagooslavni obhod našega nebeškega kralja! — Toda malo bi nam pomagal, ako bi mi le od daleč stali in gledali. Pridi bliže! Le še bliže! Celo do Kristusa samega! Kar se da blizo, tako, da se ž njim zediniš, da boš ti v njem in On v tebi, saj razumeš, kaj hočem reči — sprejmi ga v svoje srce in ne le enkrat na leto, večkrat pogostoma, zato je postavil ta sv. zakrament, da bi nam bil v hrano, da bi mi v Njem in ž Njim krepki postali!

Lepo je, če hiše in ceste ozaljšamo, koder procesija z Najsvetejšim gre, lepše bo še ako svojo dušo osnažiš, da Kristus vanjo lahko pride. — Naj se godi!

Iskrice.

Prijatelja svojega ljubi pač vsak, ljubiti ne smeš pa njegovih napak.

Več celó modrost je vredna, če je še oblika čedna.

Sto jedi
vžitnih ni,
če jih ogenj ne zmeči.

Kdor le resnico govori,
priseganja mu treba ni.

Res zdi se ti cel velikán,
a je od palčnikov obdan.

Čakati res, da prijetno ni,
bolj se zasope pa, kdor leti.

Ni, kar je slabo, dobremu nevarno,
kar je »najbolje«, to je še bolj kvarno.

ZA KRATEK ČAS.

Pri Grivarju Podgozdom so imeli ženjice. Grivar je snope sam skladal v kozolec in jezilo ga je, da so se mu nekateri snopi v roki razrešili in je z zopetnim privezovanjem moral mnogo zatega časa zgubiti. Rad bi bil zvedel, katera ženjica tako slabo veže — že se je hotel hudovati — toda vedel je, da bodo vse tajile. Pomisli — potem pa pravi nevoljno: »Katera pa veže snope tako trdo? Vso slamo mi bo pokvarila, da ne bo za nič z škopo!« »Očka, jaz že ne, jaz ravno toliko, da nekoliko pripnem,« se oglasi Bajtarjeva Jera.

Tudi kmetje se razumejo na politiko. —

Novi vek.

Romantičen igrakaz v petih dejanjih.

Spisal **

(Dalje.)

Tretje dejanje.

V hiši gospoda namestnika Jeronima Attems-a v Gorici.

Prvi prizor.

Namestnik Jeronim Attems, Andrej Mihelič, predsednik za zidanje cerkve na Skalnici, Gregor Bašin, Primož Krivič, ključarja iz Solkana in Gregor pl. Skopak, fiskalni iztirjevalec.

Jeronim Attems: Veste, kako divjajo pristaši nove vere proti zidanju cerkve na Skalnici. Poslali so pritožbe

do samega kralja. Celo duhovščina postaja nasprotna. O vsem tem se moramo danes pogovoriti. V ta namen sem povabil cerkvene ključarje, oskrbnike in pa občinske može. Ali pride g. župan?

Gregor Bašin: Pride, pride. Videl sem ga in mi je rekel, da pride. Tudi Gomišček in Doljak prideta.

Andrej Mihelič: Če bomo molčali, dobimo na Goriškem novo vero.

Jeronim Attems: Najbolj se jezijo radi cerkve na Skalnici, toda jaz mislim, da ni glede Uršule Ferligojeve nobene zmote. Trikrat je bila pridržana v ječi, pa vselej jo je rešila neznaná moč. Deklica je tako nedolžna in preprosta, da ji človek mora verjeti.

Primož Krivic: Ni mogoče je zadržati! Tudi danes je prišla z Zimicem v Gorico, ker ne more doma čakati, kaj da sklenemo danes. Bog ne daj, da bi jej prinesli novico, da se cerkev ne bo smela dozidati!

Jeronim Attems: Jaz moram že odkritosrčno povedati, da me je se svojimi prošnjami premagala. Moral sem jej dovoliti vsaj začasno, da sme nabirati darove.

Gregor pl. Skopak: Sestavljená je tudi že pogodba. (Vzame v roko pogodbo), katero so podpisali tu pričujoči može. (Bere). Po tej pogodbi se dovoljuje za zidanje cerkve v čast M. B. zemljišče in 32 korakov okolu cerkve, ki se ima zidati s tem pogojem, da se plača vsako leto o prazniku sv. Mihaela fiskalni kamori 80 krajcarjev. Ob treh shodih, ki se bodo obhajali, ako Bog da, dobival bo pristojbine grofovski oskrbnik, ob enem tudi cerkev. Cerkveni oskrbniki bodo morali napraviti obed.

Jeronim Attems: O tem se moramo danes pogovoriti. (Župan Janez Droč in občinski može solkanski vstopijo). (Dalje pride).

Darovi.

Jubilejni darovi za »Slovensko Sirotiščce«:

P. n. gg. Anton Bratina, vikar 25 K; Alojzija Rudež 20 vin.; L. Dugar 2 K; Frančišek Delkin, trgovec 2 K; Ivan Kravos, sedlar 2 K; Katarina Grusovin 1 K; Adolf Urbančič, mesar 1 K; za prodane knjižice: »Razglašanje Gospodovo« 5 K; Ana Podbršček 2 K.

Sklad »Slov. sirotiščca«:

P. n. gg. v Bači pri sv. Luciji: Pet. Šuligoj 1 K, Fr. Kovačič 40 v, Iv. Leban 40 v, Štef. Kovačič 40 v, Iv. Pipan 1 K, Jos. Podobnik 20 v, Fr. Leban 1 K, Fer. Kofol 20 v, Jos. Kofol 40 v, Mohor Mrak 50 v, Andr. Kragelj 50 v, Julijana Kragelj 40 v, Jos. Bavčer 1 K, Pet. Kragelj 1 K, Al. Čargo 1 K, Viktorija Kofol 40 v, Neža Mrak 1 K, Fr. Kofol 2 K, Jos. Kovačič 1 K, Matevž Rutar 40 v, Kat. Pervanja 20 v, Fr. Rutar 50 v, Iv. Manfreda 60 v, Iv. Kofol 1 K, Mar. Čargo 40 v, N. N. 20 v, Ant. Kenda 30 v, Rozalija Kragelj 60 v, Kat. Božič 1 K. V Idriji: Ivan Kuvec 1 K, Pet. Podgornik 1 K, Ant. Reje 1 K, Jos. Japulin 1 K, Štef. Levpušček 2 K, Marijana Vogrič 30 v, Jožefa Zlatoper 1 K, Gašp. Pervanja 1 K, Ant. Munih 40 v, Iv. Kovačič 1 K, Giovanna Martinuzzi 40 v, Mar. Zlatoper 3 K, Fr. Čargo 1 K, Ana Čargo 24 vin., Jos. Kogoj 42 v, Fr. Kovačič 40 v, Iv. Leban 40 v, Jan. Zlatoper 40 v, Jak. Kovačič 40 v, Viktor Vuga, učitelj 80 v, Andr. Pičulin 1 K, Jos. Kovačič 1 K, Fr. Laharnar 40 v, Mar. Bavdaž 30 v, And. Manfreda 10 v, Iv. Manfreda 40 v, Jos. Berlot 40 v, Ign. S. 40 v, Jos. Kovačič 40 vin.

V Hudajužni in v Oblakah se je nabralo 50 K, v Zakojci v Bukovem, Orehku, Zakrižu, Cerknem in na Planini 185 K 75 v.

Veleč. g. Anton Bratina, vikar, daroval za »Šolski Dom« 10 K; za »Slovensko Stražo« 10 K. Bog plačaj!

V Znojlah, v Stržišču in v vasi Kuk se je nabralo 44 K 70 v.

Bog poplačaj stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vladjo Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.!

Iz goriške okolice.

g V Vrtojbi je dal tamkajšnji nadučitelj svojim šol. otrokom sledečo šolsko nalogo: »Pogreb č. g. vikarja«. Povedal jim je tudi glavne misli, kako naj se izdela naloga. Po naključju smo dobili tudi mi v roke neko tako nalogo, katera nam tako ugaja, da jo tu priobčimo:

Pogreb č. g. vikarja. Pogreb č. g. vikarja se je vršil dne 9. t. m. Udeležilo se ga je veliko ljudi, ki so prišli od blizu in od daleč. To je bilo znamenje, da so ga vsi častili in spoštovali. V sprevodu so šli šolski otroci s svojim učiteljstvom, občinski može s svojim županom, veliko duhovnikov in drugih ljudi. Med vrstami so nesli dosti vencev z napisi. Krsto so nesli občinski može. Molitve za pokojnega so se vršile v cerkvi in na pokopališču. Pevski zbor mu je zapel tri žalostinke: pred hišo, v cerkvi in na pokopališču. Ko se je bila odpela zadnja žalostinka, se je zagnil grob in nam pokril blagega gosp. vikarja. Dolžnost je naša, da molimo zanj.

V Vrtojbi, dne 14. maja 1913.

Ivana Klanjšček.

g Iz Mirna. Z zgradbo samostana na Gradu se nadaljuje. Uslužbeni so večinoma le domači ljudje, kar je vsekako hvalvredno od podjetništva. — Čevljarskega dela sedaj ni veliko. Enako se pritožujejo tudi klesarji o pomanjkanju dela. Gospodarsko stanje naših malih obrtnikov je slabo. — Naše polje je krasno. Našim redkim kmetovalcem se obeta torej dobro leto. Dal Bog, da bi vsaj kmetovalec kaj pridelal, ko so rokodełci in obitniki udarjeni letos s pomanjkanjem dela. — Služba učitelja voditelja za našo občino ni še razpisana. Prosimo sl. c. kr. okrajni šolski svet, da nam pošlje dobrega in izglednega kršćanskega učitelja.

g Dornberg. V nedeljo, na sv. Trojico, so nam snedli naši »Sokolci« cerkveno slovesnost. Priredili so ples. Zato je naš g. župnik odpovedal prejšnjo nedeljo napovedano slovesnost. Veliko si prizadeva naš g. župnik, da bi zabranil ali vsaj omejil ples, a našim fantom in dekletom je postal, kakor kaže ples že druga narava. Našim županstvom pa bi priporočali, naj bi, predno dovolijo javne ples, vendar premislili, koliko gorja so ti plesi že napravili, koliko pohujšanja in koliko gmotne škode.

Iz Čepovana. Minulo soboto se je vršilo pri nas konstituiranje novega starešinstva. Vodil je to opravilo dosedanjí župan g. Andrej Podgornik. Za župana je bil zopet izvoljen g. Andrej Podgornik, ki vživa med našim ljudstvom splošno spoštovanje in zaupanje. Za podžupane pa so bili izvoljeni gg.: Leopold Kofol, Anton Bratuš, Štefan Šuligoj in Ivan Trušnovc. Prepričani smo, da bodo no-voizvoljenci delali z vsemi svojimi močmi v blagor naše občine ter si še za nadalje ohranili zaupanje, katero je stavilo ljudstvo v nje s tem, da jih je postavilo na čelo naše občinske uprave.

g Trnovo obiskala je blede žena smrt ter nam v teku osmih dni ugrabila kar tri življenja. Prvi je nagloma umrl po vseh naših hribih znani spiček Lovro Volk, ki je bil na Trnovem prvi ud sv. Mohora ter v sedemdesetih letih edini naročnik tedanje »Soče«, a zadnja leta zvest pristaš »Prim. Lista«. Komaj smo tega izročili materi zemlji, je izdihnila svojo blago dušo Marija Rébek v 39. letu svoje dobe. Bila je

skrbna gospodinja, blaga žena in dobra mati, ki je moža zapustila 5 nepreskrbljenih otrok.

Tretji, ki je tudi nagloma umrl, je znani voznik, Frančišek Rijavec p. d. Krajdar.

g Kozana. »Kmečka hranilnica in posojilnica v Kozani - Vipolžah«, reg. zadruga z neomej. zavezo bo imela redni občni zbor v nedeljo 25. maja t. l. o. 4. in pol pop. v duhovnišću v Kozani. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Prečitanje in odobrenje računskega sklepa za 5. upravno leto. 3. Volitev nadzorstva. 4. Sklepi. — K obilni udeležbi vabi Načelstvo.

g Sovodnje. Naše občinsko upraviteljstvo se še vedno bavi z revizijo občinskih računov za leta 1909—12. Dobilo se je marsikaj, kar ni spadalo v račune. Lepe svotice je že odbilo prejšnjemu županu, katere bo moral položiti ali pa se bo moral spustiti v pravdo z občino. — Naše konsumno društvo lepo napreduje. Bilanca za l. 1912 izkazuje okoli 100 K čistega dobička. Revizija zadruga, ki se je izvršila po »Goriški zvezi« se je pohvalno izrazila o poslovanju, naj si bode o trgovskem kakor tudi o knjigovodskem. — Z uravnavanjem Soče pri izlivu Vipave vanjo se ni še končalo. — Naši kmetovalci so letos usadili še več krompirja kakor lansko leto. Veliko teh je združenih pri »Gospodarski zadrugi za goriško okolico«. — Svilodov je letos v naši občini veliko manj kakor prejšnja leta.

g Kozana. Veselica, ki jo je priredila tuk. Marijino družba, se je ponovila minulo nedeljo. Tozadevno naznanilo je pa dobilo uredništvo »Pr. L.« za zadnjo številko prepozno.

Obe nogi si je zlomil 41 letni trgovec s sadjem Karol Nanut iz Štandreža, a stanujoč v Gorici, ko se je pri nekem izletu z nekimi prijatelji prevrnila »žardinera«. Prepeljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov.

Cesta Pevma-Hum sebo, kakor se zdi, gradila. Deželni odbor je namreč naročil svojemu tehničnemu uradu, da izdelala načrte za prvo sekcijo ceste Pevma-Hum.

V Batah se bo napravil deželni vrt. Za ta vrt se najme potrebno zemljišče. Ta deželni vrt bo velike važnosti za celi kanalski okraj.

Izprememba poštne okrajev. Povodom otvoritve poštne nabiralnice Vrh sv. Mihaela (pošta Rubje) so se vasi: Blažiči, Cotiči, Črnci, Devetaki, Gorenji Vrh in Vrh sv. Mihaela odcepili od poštne okraja Opatjeselo ter spojili v poštni okraj Rubje.

Iz tolminskega okraja.

V Tolminu je umrl v soboto tamošnji trgovec in upokojeni nadučitelj g. Andrej Vrtovec.

t Iz grahovske občine. Dne 16. maja t. l. se je vršila na c. k. okr. glavarstvu v Tolminu dražba občinskih lovov za občino Grahovo. Dražil se je lov vsake davčne občine posebej. Dražba je bila živahna in so se je udeležili tudi tujci.

Lov grahovske občine se svoječasnno ni prav nič upošteval, oddalo se ga je za par kronic. Zadnja doba 8 let pa se je vendarle in to vsled železnice bolj upošteval, tako da je bil oddan sledeče: v Nem. Rutu za 106 K, na Oblokah za 28 K, v Grahovem za 21 K, Podbrdom za 65 K, v Stržišču za 66 K, v Kneži za 30 K. Skupaj 316 K.

Letos se je pa oddal za 8 let po sledeči ceni: Nem. Rut. za 461 K, Obloke za 80 K, Grahovo za 172 K, Podbrdo za 215 K, Stržišče za 151 K, Kneža za 405 K. Skupaj 1484 K.

Torej za celih 1168 K več kakor v zadnjih 8 letih. Tako dobi občina Grahovo v 8 letih za lov 11.872 K.

Da bi ne bili občinarji leta 1862, ko so odkupili občinsko zemljišče od tolminskega grofa, pozabili na vode, ribarstvo, ki se je sedaj prodalo za približno 4000 K, kake lepe dohodke bi bila imela občina?! Tako je pa sedaj ribarstvo po potokih in pritokih po grahovski občini privatna last.

Ker bo pa sedaj nekaj nevednežev in neverjetnežev skrbelo, kam bo šel ta denar za lovščino, naj jim bode pojasnjeno, da lovščina za prvo leto gre na c. k. davkarijo in ostane tam, ako ni spremembe, celih 8 let brez obresti. C. k. okrajno glavarstvo bode pa najbrže zahtevalo da plačajo zakupniki lova lovščino za dve leti naprej.

Dohodki za lovščino se pa vpišejo v račun med dohodke vsake davčne občine posebej; to je razvidno v letnih računih na županstvu. Da se pa taki dohodki točno izterjajo in vpišejo v račun, nadzoruje strogo deželni odbor. Zato naj bo »puč« v Nem. Rutu brez skrbi, da župan tega denarja ne spravi v svoj žep.

t Iz Baške doline. V časniku »Samouprava« smo čitali, da je most čez Bačo na žel. postaji v Hudajužni vže v delu. Radovedni smo, kje se to dela in kakšen bo most, ker na licu mesta ni še o njem ne duha ne sluha. Radovedni smo tudi, ali ima železniška uprava sama sebe za norca ali nas.

t Iz grahovske občine. Pri vasi Kal pri Stržiščih je ena hiša, ki se ji pravi pri Hintnerju. Ker je pa hiša tako na samoti, je posestnik te hiše mislil, da ne bode nobeden zvedel, da ima sina ki mora v vojske.

Vendar se je pa le našel en hudobnež, da mu je zatožil s'na, da je moral iti k naboru in je bil tudi potrjen za 8 tednov v nadomestno rezervo. Ta ubogi oče je bil vsled tega tako razburjen, da se je izrazil na dan nabora v Tolminu, da h... naj vzame dušo tistemu, ki je njegovega sina zatožil. Da pa ne bo tega moža skrbelo, da bode zaradi tega kaka duša kaj trpela, naj mu bode pojasnjeno, da sedaj niso več tisti časi, ko so se vojaki skrivali in so jih lovili ter da se zaradi tega, ker bo njegov sin 8 tednov pri vojaki služil, ne bo svet podrl.

t Iz Baške doline. Poteklo je vže 8 let, odkar se je pričela graditi železnica po baški dolini, ali krivice, ki so se napravile ljudem glede odkupa in rabe zemljišča med gradnjo železnice, se še sedaj niso poravnale. Prizadeti pritožniki so se obrnili vže na c. k. ravnateljstvo drž. železnice, na c. k. urad za razlaščenje zemljišč v Trstu, potem poslancev na železniško ministerstvo na Dunaju, ali vse ni nič pomagalo, pač pa so dobili pritožniki iz Trsta od precej visokega uradnika lepo tolažbo, ko so mu žugali, da se pritožijo na ministerstvo. Odgovoril jim je, da ministerstvo njega zaradi njih pritožbe ne bode obesilo. Ker pa nismo pod turško vlado, zahtevamo in pozivljamo pristojne oblasti, da naše pritožbe v doglednem času ugodno rešijo, da ne bomo šli trkati še na kakšno druga ministerska vrata.

t Na Idriji ob Bači in v okolici naše vasi imamo neke čudne vrste in sicer še precej dolgo grizlico. Ta ličinka je pa vendar tako podivje kričeča, da bi tudi volk zbežal pred njo. Ali vendar sedaj hvala Bogu, v blagor našemu ljudstvu posebno bližnjemu in domačemu se preseli iz naše drugače mirne vasi, le žalibog, da ostane preblizu nas. Ali vendar upanje imamo, da ne bo imela več tako ostrih zob.

t Iz Grahovega. Potrpljenje je božja mast, to je star pregovor. Ali pri nas je tudi tega potrpljenja in božje masti vže preveč. 8 mesecev je vže, kar se nam je zaprla pot do naših gozdov v »Široki dragi« in to vsled tega, ker se širi železniška postaja Grahovo.

Pozivljamo pristojne oblasti, da naše služnosti in pravice malo bolj upoštevajo ter nam nemudoma napravijo pot do naših gozdov, ali pa nam napravijo zrakoplove, da bomo z njimi nosili drva iz naših gozdov. Prizadeti.

t Grahovo. Za dne 27. maja t. l. je pozvano starešinstvo k starešinstveni seji. Na dnevnem redu je 20 točk, med temi nekatere zelo važne, n. pr. zgradba občinske ubožne hiše, naprava električne razsvetljave na Grahoven in v Koritnici, upeljava žitinskih sejmov v Podbrdu, pregledovanje letnih občinskih računov itd. Opominja se pri tem občinarje na § 46 o. r. ki pravi: Seje starešinstva so javne (očitne), v katerih se pretresuje občinske račune (rajtnge) ali pa prevdarek občinskih stroškov. Poslušalci se pa nimajo utikati v posvetovanje starešinstva. Želeti je, da bi sklepi imeli dober vspeh.

Iz kobarškega okraja.

kbd Dreženski rojak umrl v Ameriki. Dne 4. t. m. je umrl v Milwaukeeju v Ameriki naš rojak iz Drežnice Matija Rakovšček. Bolehal je štiri mesece. Pred smrtjo je prejel zakramente za umirajoče. Pogreb je bil dne 6. maja in se ga je udeležilo več njegovih rojakov. Rakovšček je bil že prej bolan in ko je zapustil bolnišnico, se je pripravljaj na pot v staro domovino, ko ga je bolezen zopet vrgla na posteljo, od katere ni več vstal. Pokojnik je bil udovec in zapuščal doma pet malih otrok. N. p. v m.!

Za prepotrebni vodovod na Iderskem pri Kobaridu. Deželni odbor je v svoji seji dne 2. aprila naprosil c. kr. namestništvo, da se zavzame za to, da bo državna podpora za vodovod na Iderskem na razpolago tekom l. 1913 in 1914.

Iz bovškega okraja.

b Iz Dvora pri Bovcu. Vže nekaj časa sem ni bilo, hvala Bogu, čuti o posebnih nesrečah naših po svetu razkropljenih rudarjev. Zato nas je toliko bolj pretresla vest, da je dne 15. t. m. v Rajbeljnu, in sicer v rudniku grofa Henkel-na zasulo 16-letnega Ivan-a Kenda iz Dvora h. št. 54. Skoro gotovo zadušila je vsuta plast ponesrečenega, tako da je moral kmalo brez večjih bolečin izdihniti mladeniško dušo. Pripeljali so ga iz Rajbeljna na dom. Spremljan od mnogoštevilnega ljudstva bil je dne 20. t. m. pokopan na bovškem pokopališču. Bog podeli ranjkemu večni mir, starišem in sestram pa potrebne tolažbe.

Cesta Koritnica-Kolovrat. Deželni odbor je naprosil c. kr. namestništvo, da poveri trasiranje ceste Koritnica-Kolovrat c. kr. okrajnemu glavarstvu v Tolminu.

Iz komenskega okraja.

km Vojsčica. Te dni sem šel po opravkih iz Komna v Gradišče. Potoval sem po spodnjem Krasu. Povsod sem naletel na lepe, krasne trtne nasade in vinograde. V Zagraju sem pa kar obstal! Kamor pogledaš, vse v trtah in vinogradih! Kaj takega nisem še videl moj živni dan. Tu bodo kronice, si mislim, in grem dalje. Pridem na Vojsčico. Tudi tu sem našel krasne vinograde. Kamor sem se obrnil, vse v novih trtnih nasadih. Zarodasem videl vse polno. Veselilo me je zlasti videti na polju latnike čedne in z remelni napete. Pravili so mi, da so trte refoškove. — Vidi se, da si ljudje jako prizadevajo in trudijo s trtami. Tu bo lepa prihodnost, če bodo ljudje stanoviti in dobri gospodarji. Povsod napredek k zboljšanju življenja.

— Obrnil sem se proti cerkvi. Ustavil sem se v krčmi in izpil pol litra terana. Izborna kapljica! Res »kraški teran«! Tu sem izvedel, da je v občini še veliko terana na prodaj. Ljudje bi ga radi oddali. Kedor ga potrebuje, le hitro! Vojsčica slovi z najboljšim teranom na spodnjem Krasu. Na vinski razstavi v Gorici, ki je bila pred desetimi leti, je bil vojskiški teran odlikovan kot teran prve vrste!

km Trtjoni delajo sedaj veliko škodo na trtali. Mnogo dečkov in deklic, ki se igrajo po cestah, bi boljše storilo, da bi rajše te škodljivce pobirali. Na slivovem in jesenovem perju je opazati oidium in peronospora. Trtorejci pazite, da se ti škodljivci ne prenesejo na trte.

km Sveto. Belo vino je pošlo. Terana pa je še precej v naših kletih. Krčmarje opozarjamo na to.

Iz korminskega okraja.

kr Biljana. Tukajšnje Kat. slov. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 25. majnika ob 4. uri pop. na grajskem dvorišču na Dobrovem svojo veselico s sledečim vsporedom: 1. Nagovor. 2. Petje. 3. Igra »Čevljar«. 4. Deklamacija »Slovenska junakinja«. 5. Igra šaljivka »Kmet in fotograf«. 6. Petje. 7. Šaljivo srečkanje; potem prosta zabava. Vstopnina: Sedeži 1 K, stojišča 40 v. V slučaju slabega vremena se bo veselica vršila prihodnjo nedeljo. Zabave in smeha bode obilo, torej pridite v obilnem številu na prijazno Dobrovo, ne bo Vam žal.

Iz Iržiškega okraja.

tr Iz devinske dekanije. — Čestitam vrlému »Prim. listu« na stvarnem nastopu v vprašanju glede devinskega župnišča. V takih vprašanjih naj odločujejo le stvarni razlogi, ne pa strankarstvo. Ko smo dobili v roke zadnji »Novi čas«, smo brž poiskali dotično številko »Primorskega lista« in primerjali. V »Prim. listu« ni nobenega zmerjanja, nobenega strankarstva, ampak le resna skrb za obmejni Devin. »Prim. list« priznava celo, da se dajo navesti razlogi tudi proti mnenju, ki je navaja njegov dopisnik. V mnogih ozirih imajo Medvejeci popolnoma prav. Vse to ni bilo »Novemu času« dovolj, ampak je priobčil v zadnji številki reči, **ki niso bile za javnost.** Ali ste morda mislili, da smo že izgubili dotično številko »Prim. lista« ko trdite, da dopisnik »Prim. lista« meni, »da bi krščanski nauk in blagoslov Medvejecem nič ne koristil«? Nasprotno! Dopisnik »Prim. lista« je brez dvojbe mnenja, da je nauk potreben in zelo koristen. To se prav lahko zgodi. Vemo tudi, da so zahteve Medvejecev za premestitev župnišča v Št. Ivan v mnogih ozirih opravičene in razumemo njih prizadevanje, toda razlog, ki ga navaja dopisnik v »Novem času«, češ da v starem župnišču streha pušča, ni zadosten. Govoriti o osramočenju cerkvi v Št. Ivanu tudi ni umestno.

»Vun iz grajske sužnjosti« — kličemo tudi mi, toda ta svoboda zasije lahko na drugačen način kakor si to misli »Novi čas«. Zakaj bi morali bežati iz Devina?

Blagopokojni dekan Skočir je rekel o starem župnišču: »**23 let mučeništva sem napravil tu notri.**« To so lepe besede velezaslužnega in častitljivega staroste g. dekana, ki je res živel kot mučenik. Ako je torej v Devinu res mučeništvo, je očitano o komoditah in o kramljanju so starimi grajskimi guvernantami neopravičeno.

Sicer pa bodo o tem vprašanju sodeli merodajni krogi skupno z možmi devinskega županstva. Mi le navajamo razloge za in proti. O tem ne bo odločeval niti »Prim. list« niti »Novi čas«.

Na vsak način pa bi bilo prav, ko bi „Novi čas“ poslušal včasih tudi nasvete častitljive starosti „Prim. lista“ in bi se ne prepiral s katoliškim listom v tako važnem vprašanju na veselje liberalcem in v pohujšanje našega ljudstva. Svoje stališče lahko mirno in stvarno zagovarjate.

(Dobili smo o ti zadevi še en dopis, ki je pa prišel za današnjo številko prepozno. Op. uredništva.)

Sode

od 2—4 hl. iz trdega lesa dobro uporabne za vitrijol, vodo ali kisane zelja, repe i. t. d.

prodaja po zelo nizki cenli.

J. Kopač,
svečar v Gorici.

JOSIP TERPIN

naslednik Antona Potatzky

v Gorici na sredi Raštela št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovanje nürnberškega in drobnega blaga, ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine za pisarne, kadilce in popotnike. Najboljše šivanke in šivalne stroje; **potrebščine** za krojače in čevljarje. — Svetinice, rožni venci in mašne knjige.

Hlišna obuvala za zimsko in letne čase.

Raznovrste semena, trave in detelje.

Najboljše preskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih na deželi.

P. n. g. pričakujem obilnih odjemalcev.

Očala vsake vrste različnih kalivosti natančno po zdravniških predpisih, dalnoglede in druge optične stvari, **mere** za mleko, vino, žganje.

Vse po zmernih cenah priporoča

JAKOB ŠULIGOJ,

urar c. kr. državnih železnic

v Gosposki ulici št. 25 v Gorici.

Trgovina z usnjem

v Kapuolnski ulici št. 2 („Pri Lizi“.)

Podpisani priporočam sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino z usnjem. **Imam usnje iz najboljših tovarov.** Prodajam vse čevlarske potrebščine. Cene konkurenčne. Blago dobro. Postrežba poštena.

Z odličnim spoštovanjem se bilježim

JOSIP MARUŠIČ, trgovec.

Viktor Toffoli-Gorica

prva zaloga oljkovega olja

Via Teatro 16. — Via Seminario 10.

Oljkino olje, pripeljano naravnost iz Istre, Dalmacije, Valone, Bari, Lucca, Nizza, Oneglia.

Cene so sledeče:

Jedino olje	liter	1.04
Namizno olje	„	1.12
Istrsko oljkino olje	„	1.28
Valona	„	1.40
Bari	„	1.40
Oneglia	„	1.60
Lucca	„	2.—
Nizza	„	2.40

Sprejema naročila ter pošilja franco na dom, kakor tudi na dežele in izven države.

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

MIHAEL TURK

GORICA na Korunu št. 6. GORICA priporoča slavnemu občinstvu svojo brivnico. Zagotavlja točno postrežbo.

— Sprejema naročila za maskiranje po zmernih cenah.

NAZNANILO.

Dr. Jušt Bačar

uljudno naznanja sl. občinstvu, da je otvoril svoj

ZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

v GORICI, ulica Treh kraljev št. 9

Ordinira od 10. do 11. in od 2. do 3.

Usnje podplati. Vrvarsko

blago. I. Drufovka, Gorica

nasproti „Monta“, odli-

kovana delavnica nadpla-

tov. — Velika izbira obuvala.

Za vsa v svojo stroko spadajoča dela se toplo priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi

IGNACIJ MALI

čevlarski mojster

GORICA, Via Morelli št. 6. GORICA.

Zaloga galoš in gamaš.

Izvršuje se tudi popravila istih. V delavnici se izdelujejo najfinejši in najtrdnješi izdelki.

Priporoča se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel »Pri Zlatem Jelenu«.

Prva slovenska trgovina z jedilnimi blagom

Anton Kuštrin,

v GORICI

Gosposka ulica št. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

Martin Poveraj strokovni krojaški mojster
TRAVNIK 5 — GORICA.

Vseh nas oblači po zadnjem kroju ter ima na razpolago vsakovrstno blago, izgotovljenih oblek in vse priprave za vojaški in civilne obleke.

SREČKE V KORIST „SLOVENSKI STRAŽI“.

1.800.000 frankov znašajo pri vsakoletnih 6 šrebanjih

glavni dobitki turških srečk!

Vsaka srečka zadene in ima trajno denarno vrednost! Kupnina se poravnava v mesečnih obrokih po samo 4 krone 75 vin. Kupec zadobi izključno igralno pravico že po vplačilu prvega obroka.

Prihodnje žrebanje 1. junija 1913.

2.387.000 kron

oziroma frankov znašajo pri vsakoletnih 15 žrebanjih glavni dobitki izborne skupine 4 srečk na mesečne obroke po samo 6 kron 25 v. Naročila sprejema in pojasnila daje za „Slovensko Stražo“ g. Valentin Urbančič, Ljubljana. sprejmo se provizijski zastopniki!

Prvo primorsko avtorizirano stavbeno in kamnoseško podjetje

Alojzij Tavčar

v Dutovljah okraj Sežana

zapriseženi sodni izvedenec

izvršuje vse potrebne načrte, proračune in cenitve za stavbe, vodnjake, ceste, nagrobne spomenike in druga razna monumentalna dela

Cene zmerne.

Najboljše in najmoderneje sukno za moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje Jugoslov. razpošiljalna R. STERMECKI v Celju št. 304. Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštnine prosto.

V Kostanjevici

na Krasu, na lepem prostoru, je na prodaj **hiša** skoraj nova, ki je sposobna za trgovino. Več se izve v Gorici, ulica Morelli 15.

V Podbrju

pri št. Vidu pri Vipavi

v mični legi se oddaste eno ali dve stanovanji v najem, bodisi celoletno ali le v poletnem času. Stanovanji ste pripravljeni za upokojece. Več se izve pri našem upravnistvu.

Torejci: Najceneje kupite lastiko za cepljenje trt „Excelsior“ pri tvrdki I. Drufovka, Gorica, Gosposka ul. (nasproti „Monta“).

Štev. 2244

E

Razglas.

Naznanja se, da

javna dražba

zastavil I. četrtletja, t. j. mesecev januarja, februarja in marca 1912

začne v

poned., 9. junija 1913,

ter se bo nadaljevala naslednje delavnice in sicer četrtke in ponedeljke od 9. ure zjutraj do 1. popoldne.

Dne 11., 14., 18., 21 in 25. marca bodo od 10. do 12. ure popoldne v dražbeni dvorani na ogled sl. občinstvu dragocena zastavila, ki se prodajo na naslednji dražbi.

V Gorici, 5. maja 1913.

Od ravnateljstva zastavljalnice.

Alojzij Gril, mizar, mojster

v št. Andrežu pri Gorici št. 81

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo dobro urejeno mizarško delavnico in zalogo pohištva. Kdor želi kupiti po ceni, naj se obrne do te tvrdke. Sprejme tudi naročila po vzorcih. — Plačevanje se dovoljuje tudi na obroke.

CENA KAVA

(dokler je še v zalogi)

85 h

1/4 kg brazil l. pečene

80 h

1/4 kg brazil II. pečene

v filijalki

JULIJ MEINL

uvoz kave

Gorica, Tekalšev Frana Josipa 30.

ODLIKOVALNA PEKARNA
JAKIN
 Gorica, via Formica
 Priporočam za odjemanje raznega peciva navadnega in najfinejšega. Pecivo je najboljši. Priporočam se cenj. odjemalcem za obiloposetn S spoštovanjem **E. Jakin**

Aleksander Ambrožič
 urar in juvelir
 GORICA, GOSPOSKA ULICA št. 16.
 Zaloga različnih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine ter optičnega blaga se slavnemu občinstvu uljudno priporoča.

TVRDKA O. ZAJEC
 trgovina z železjem v Gorici
 v hiši „Goriške ljudske posojilnice“ (prej krojaška zadruga).
 Priporoča bogato zalogo železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in stavbeno mizarstvo, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico, žična ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinska in hišna oprava.
 Postrežba točna, domača in cene konkurenčne.
 Prosimo sahtevati listke blagajne radi kontrole.

Prva Goriška
 posebna (specijalna) trgovina platnenega in bombažastega blaga
H. WALLAND
 Gorica - Gosposka ulica št. 17 v hiši Orzana - Gorica
 (prej Via Stretta 4.)
 Združena češko-moravsko-šlezjska tovarniška zaloga platnenega in bombažastega blaga. Prodaja na debelo in drobno po stalnih tovarniških cenah in sicer v veliki izbiri
 šifona, bele in rujave šeše, (korama) platna za telesno perile in rjuhe! Gradl in žimo za žimnice (štramace).
Različne koverte, plahte in kovtre!
 Vsakovrstni platneni in bombažasti robci, namizni prti, tovaliči, brisalke itd. itd.
ZAJAMČENO
 iz najboljši konopne preje ročno tkano domače gorjensko platno iz Škofje-Loke za rjuhe, kakor tudi ročne in kuhinjske brisalke, namizne prte in tovaliče dolgoletne trajnosti!
Znano najboljši blago! Strogo solidna postrežba!
Popolnoma nova zaloga!
 Za obilni obisk se priporoča s spoštovanjem
H. WALLAND,
 Gorica, Gosposka ulica št. 17 v hiši Orzana
 prej Via Stretta 4.

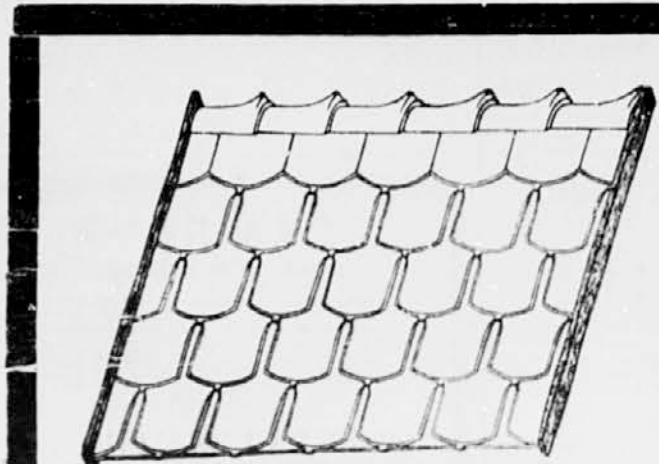
„CENTRALNA POSOJILNICA“
 REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO
V GORICI
 obrestuje hranilne vloge po 5%. Daje članom posojila na vknjižbo po 6%, na menice po 7%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama.
 Zadrugi urad je v lastni hiši **Corso Glus. Verdi** št. 32, I. nad. — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.
ODBOR.

Odlikovana pekarija
 in sladčičarna
K. Draščik
 v Gorici na Kornu
 (v lastni hiši)
 izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmanose in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Dr. Schmidt-ov balzam proti ozebkom.
 Najboljši sredstvo proti ozebkom na rokah, na nogah, na ušesih ali na nosu. Če se je porabi ob prvem mrazu, pri prvih znakih, pri prvi oteklini ali pri prvem srbenju, ne izostane takojšen dobrodelen vpliv. Vporablja se tako, da se zvečer in zjutraj ž njim drga ozebke, dokler ni balzam absorbiran.
 Cena 60 vin. steklenica.
Dr. Schmidt-ovo mazilo proti odprtim ozebkom,
 priporočeno od najuglednejših zdravniških oblastnij, je najboljši pripomoček za odpravo odprtih ozebkov v najkrajšem času.
 Cena 80 vin. lončiču.
 Izključna prodaja v lekarni
CRISTOFOLETTI, c. in kr. dvorni dobavitelj, Gorica.

Vspešen boj proti peronospori, proti škodljivcem sadnih dreves, krompirju in drugim rastlinam se popolnoma doseže z
Mayfarth-ovo samodelno brizgalnico **Syponia**
 nadalje posebna izdelava
 vinskih in sadnih stiskalnic **HERKULES**, hidravličnih stiskalnic, mlinov za rebljanje trt in sadja popolne kletarske naprave kakor, tudi vsakovrstni stroji in orodje najboljše vrste za kmetije
Ph. Mayfarth & Co
 tvornice kmetijskih strojev
 Dunaj, II., Taborstrasse 71.
 Frankobrod a. M. Berolin. Pariz
 Obsežen ilustriran cenik št. 055 brezplačno in poštne prosto. Iščejo zastopniki.

Patentirani strešniki „Ancora“.

napravi na navednih gladkih strešnikih (Flachziegel) se so eže perfektno zvezo cele strehe. S patentiranimi „Ancora“, strešniki pokrite strehe nudijo večjo varnost in trdnost kot vsaka druga vrsta strešnikov. Estetičen utis! Cene jako primerne! Priporočljivo za nove strehe ali pa za zamenjavo starih streh tudi za bolj lahko strešino! M M

Najboljša priporočila!

Izključno zastopstvo za gorški, tolminski in vipavski okraj ter za Kras:
O. Zajec Gorica,
 Gosposka ul. 7.
 TELEFON 107.

Kolumbovo jajce za pokrivanje streh!

Potom ženjalne iznajdbe, ki se jo